

Gruplararası Temas: Farklı Sosyal Kimliklere Sahip Üniversite Öğrencilerinin, Aynı Yurt Odasında Yaşadıkları Gruplararası Temasın İncelenmesi

Intergroup Contact: An Investigation of Intergroup Contact between Students with Different Social Identities Living in The Same Dormitory Room

Tarkan Kaçmaz*
Abbas Türnüklü**
Veysel Karazor***

To cite this article/ Atf için:

Kaçmaz, T., Türnüklü, A. ve Karazor, V. (2019). Gruplararası temas: farklı sosyal kimliklere sahip üniversite öğrencilerinin, aynı yurt odasında yaşadıkları gruplararası temasın incelenmesi. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi – Journal of Qualitative Research in Education*, 7(2), 688- 709.
doi: 10.14689/issn.2148-2624.1.7c.2s.10m

Öz. Bu araştırmanın amacı, yurtlarda aynı odada kalan farklı sosyal kimliğesahip üniversite öğrencileri arasında yaşanan gruplararası temasın sıklığını ve niteliğini derinlemesine incelemektir. Araştırma nitel araştırma yaklaşımlarından fenomenolojik çalışma olarak kurgulanmıştır. Çalışmada nitel veriler aynı yurt odasını paylaşan ve kendilerini etnik ve kültürel alt kimlik olarak Türk (22) ve Kürt (23) olarak tanımlayan toplam 45 öğrenci ile yüz yüze derinlemesine görüşülerek toplanmıştır. Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi ve tematik analiz birlikte kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, aynı odayı paylaşan farklı sosyal kimliğe sahip öğrencilerin yurt binasında sohbet etme, birlikte yemek yeme, akademik ve sportif aktiviteler ve film seyretme gibi faaliyetlerde buldukları, yurt binası dışında ise kültürel etkinliklere katılma, kafelerde oturma, yemek yeme, akademik ve sportif aktiviteler, gezme ve alışveriş yapma gibi faaliyetlerde buldukları saptanmıştır. Öğrencilerin sosyal kimlik farkı söz konusu olmaksızın etkileşimlerini gönüllü ve içten gerçekleştirdikleri ve etnik kimlikler yerine, kişilik özelliklerini daha çok öne çıkardıkları bulunmuştur. Hem Türk hem de Kürt öğrencilerin büyük çoğunluğunun kendilerini kabul edilmiş hissettikleri saptanmıştır. Gruplararası dışlama çok az öğrenci tarafından vurgulanmıştır. Hem Türk hem de Kürt öğrenciler, diğer gruba ait kişilerle ilişkilerinde samimiyet olsa bile, yine de kendi sosyal kimliklerinden gelen iç-grup üyesi kişilerle daha özel bir samimiyet yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Anahtar sözcükler: Gruplar arası temas, gruplar arası arkadaşlık, gruplar arası ilişkiler, sosyal kimlik

Abstract. The aim of this research is to provide an in-depth examination of the frequency and quality of intergroup contact among university students with different social identity categories who live in the same dormitory room. The research was designed as a qualitative study utilizing phenomenological approach. A total of 45 students, who identified themselves as Turkish (22) and Kurdish (23), were interviewed and qualitative data were collected through semi-structured interview technique. In the analysis of qualitative data, both content and thematic analyses were performed. The results of the study indicated that the students interacted every day. Majority of the common activities students engaged in at the dormitory included chatting, eating together, academic and sports activities and watching movies; and outside the dormitory building included participating in cultural activities, sitting in cafés, eating out, academic and sports activities, hanging out and shopping. It was determined that the students interacted voluntarily and sincerely, regardless of the difference in social identity. When joint activities were carried out, personality traits were found to be more prominent than ethnic identities. The majority of students from either social identity were found to feel accepted by the other group. Even though the students with either social identity are sincere in their relations with the other group members, they still have a more specific and intense quality of sincerity with the inner group members from their own social identities.

Keywords: Intergroup contact, cross group friendship, intergroup relationships, social identity

Makale Hakkında

Gönderim Tarihi: 12.09.2018

Düzeltilme Tarihi: 03.04.2019

Kabul Tarihi: 25.04.2019

* Sorumlu Yazar/Correspondence: Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye, e-mail: tarkan.kacmaz@deu.edu.tr, ORCID: 0000-0003-0067-0509

** Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye, e-mail: abbas.turnuklu@deu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-7209-0768

*** Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye, e-mail: veysel.karazor@gmail.com, ORCID: 0000-0003-3778-4972

Giriş

Gruplararası temas kuramı (Allport, 1954), son altmış yıldır sosyal psikoloji alanında, üzerinde çalışılan, araştırmalar yapılan ve tartışılan bir yaklaşım olmuştur. Gruplararası temas kuramına göre, uygun koşullar altında (Allport, 1954), farklı sosyal kimliklere (etnik, dini, mezhebi vb.) sahip kişiler arasında gerçekleşebilecek olumlu temas ve etkileşim, gruplararası önyargıları azaltacak (Pettigrew ve Tropp, 2006, 2008) ve gruplararası tutumları geliştirecektir (Davies, Tropp, Aron, Pettigrew ve Wright, 2011; Pettigrew ve Tropp, 2011). Allport'un (1954) ileri sürdüğü bu uygun koşullar şunlardır: grup üyelerinin eşit statüye sahip olması, gruplararası ortak hedeflerin olması, gruplararası iş birliğinin olması ve resmi otoritenin, yasaların veya geleneklerin gruplararası teması desteklemesi. Bu dört koşul, herhangi bir toplumsal ortamda fiili olarak gerçekleştiği takdirde, farklı sosyal kimliğe sahip kişiler arasında ortaya çıkan, eşitliğe, iş birliğine ve ortak hedeflere yönelik duygu ve düşünceler, zamanla kişilerin dost ve arkadaş olmalarına da yol açabilecektir (Pettigrew, 1998).

Farklı sosyal kimliklere sahip grup üyeleri arasında temas ve arkadaşlıklar kısa ilk karşılaşmalar yerine, uzun süreli ve tekrar eden ilişkilere dönüştüğünde, bu ilişkiler hem temas kuramının yukarıda belirtilen dört koşulunu genel anlamda karşılayacak hem de ilişkilerde mevcut olan bilişsel ve duyuşsal boyutları da içerecektir (Pettigrew, 1997). Dolayısıyla, gruplararası temas kuramına göre, farklı sosyal kimliklere sahip grupların üyeleri arasındaki olumlu etkileşimin ve arkadaşlığın genel anlamda gruplararası ilişkileri geliştirebileceği söylenebilir (Turner ve Cameron, 2016). Gelişen gruplararası ilişkiler, zamanla bireylerin daha istendik ve olumlu gruplararası tutumlara sahip olmalarını da sağlayabilecektir (Pettigrew, 1997). Gruplararası temas ve arkadaşlıklar yoluyla oluşturulan duygusal bağlar, bireylerin kendi gruplarından olmayan, dış grup üyelerinin tamamına karşı daha olumlu tutumlar geliştirebilmelerine de yol açabilecektir (Pettigrew, 1997). Benzer şekilde, gruplararası arkadaşlıklar yalnızca arkadaş olan bireylerin tutumlarını değil, ayrıca, bu ilişkileri gözlemleyen veya bu ilişkilerden haberdar olan diğer kişilerin tutumlarının da iyileşmesini sağlayan önemli bir süreçtir (Davies, Wright, Aron ve Comeau, 2013).

Gruplararası arkadaşlık konusunda 208 ayrı örneklemden elde edilen bulgular ile çalışılarak yapılan dikkat çekici bir metaliz çalışmasında grupla ilişkili iki davranışsal göstergenin, diğer bir ifade ile birlikte geçirilen zamanın ve arkadaşına kendini açmanın, gruplararası tutumlarla yakından ilgili olduğu bulunmuştur (Davies, ve ark., 2011). Farklı sosyal kimliklere sahip grup üyeleri arasındaki temas, yalnızca hedef dış gruba yönelik açık tutumları değil, aynı zamanda diğer dış gruplara yönelik tutumları da olumlu yönde etkilemektedir (Hewstone, 2009). Daha olumlu gruplararası tutumlar ve daha az gruplararası kaygı, gruplararası arkadaşlığın bir göstergesi olarak ifade edilmektedir. Gruplararası olumlu tutum ve azalmış gruplararası kaygı daha fazla gruplararası arkadaşlığa yol açmaktadır. Dolayısıyla, farklı sosyal kimliklere sahip kişiler arasındaki arkadaşlığın varlığının, gruplararası olumlu tutumları ve azalan kaygıyı işaret ettiği söylenebilir. Duruma tersinden bakılırsa, gruplararası olumsuz tutumlar ve artan kaygı, gruplararası arkadaşlığın ve olumlu temasın olmadığına yönelik işaret olarak da ele alınabilir (Turner ve Cameron, 2016). Farklı sosyal kimliklere sahip kişiler aynı ortamlarda birlikte zaman geçirmeye başladığında, süreç boyunca tekrarlanan temas ve etkileşim hem kişilerin birbirlerine ilişkin tutumlarını etkilerken hem de diğer sosyal kimlikten bir arkadaşla geçirilen kaliteli zaman, aynı zamanda gruplararası kaygıyı da azaltabilir (Paolini, Hewstone, Cairns ve Voci, 2004).

Gruplarasası olumlu doğrudan temasın, gruplararası kaygıda ve gruplararası önyargıda azalmaya yol açtığı saptanmıştır (Hewstone, 2009; Pettigrew, 1997; Pettigrew ve Tropp, 2006). Gruplarasası olumlu temasın, gruplararası önyargıyı azaltma etkisinin, özellikle gruplararası arkadaşlıkların samimi olması durumunda daha güçlü olduğu görülmektedir (Davies, Tropp, Aron, Pettigrew ve Wright, 2011). Pettigrew ve Tropp (2006) 515 araştırmaya ait sonuçlar üzerinden gerçekleştirmiş oldukları meta-analiz çalışmasında, gruplararası temasın, geniş bir grup ve içerik bağlamında önyargıların azaltılmasına anlamlı düzeyde katkı sağlayabileceğini ortaya koymuşlardır. Daha fazla gruplararası temasın, genellikle daha düşük seviyelerde gruplararası önyargıya karşılık geldiği ifade edilmektedir. Hewstone (2009) gruplararası temas ve gruplararası önyargı arasında anlamlı derecede bir negatif ilişkinin mevcut olduğunu belirtmektedir. Bu sebeple de gruplararası temasın önyargıları azaltma konusunda etkili bir araç olduğu belirtilmektedir. Dolayısıyla, gruplararası arkadaşlıklar, belki de gruplararası temasın en etkili şeklidir ve gruplararası tutumları geliştirmede ve önyargıları azaltmada olumlu etkileri mevcuttur.

Benzer şekilde, olumlu gruplararası temas, aynı zamanda dış-gruba yönelik empatiyi de geliştirir. Temasta bulunan kişiler, temas edilen dış-grup üyelerinin dünyayı nasıl gördüğünü anlamaya başlarlar. Gruplarasası empati ve karşısındaki bakış açısından bakma becerisindeki bu artış, gruplararası tutumları geliştirme ve gruplararası önyargıları azaltma konusunda etkili olurlar (Pettigrew ve Tropp, 2011). Gruplarasası temas, avantajlı grubun üyelerinin dezavantajlı gruplara ve gruplararası politikalara yönelik tutumlarını geliştirip, hâlihazırdaki ayrımcı durumun korunması konusundaki kararlılıklarını zayıflatırken, aynı zamanda dezavantajlı kişilerin, avantajlı gruplara yönelik tutumlarını da geliştirebileceği belirtilmektedir (Pettigrew, 2010).

Gruplarasası temasın doğal ortamda en sık ve kolay gerçekleşebileceği mekânların başında okullar gelmektedir. Okul ortamlarında farklı sosyal kimliklere sahip grup üyeleri arasındaki olumlu temasın, akranlar arasında birlikte çalışma, arkadaş olabilme ve arkadaşlığı sürdürülebilir boyutunda sayısız yararları vardır. Ancak, Turner ve Cameron (2016) bireylerin her zaman dış-gruplardan arkadaşlıklar kurmadığı, çok çeşitliliğe sahip ortamlarda bile, genellikle aynı gruptan akranlarıyla zaman geçirmeyi tercih ettiklerini belirtmektedirler. Benzer biçimde, gruplar arası arkadaşlıklar kurabilen "temasa hazır" gençlerin, daha sonra dış-grup üyeleri ile olumlu deneyimler yaşadıkları ve yeni beceriler kazandıkları gruplar arası deneyimler nedeniyle, temasa daha fazla güven duyacakları ve sonuç olarak, gelecekte daha fazla gruplar arası arkadaşlıklar geliştirecekleri kabul edilmektedir (Turner ve Cameron, 2016). Yukarıda yer verilen bilgilerin ışığı altında bu çalışmada aynı yurt odasını paylaşan farklı sosyal kimliğe (Türk/Kürt) sahip üniversite öğrencileri arasında deneyimlenen gruplar arası temas ve arkadaşlık dinamikleri incelenmektedir.

Yöntem

Bu araştırmanın amacı, yurtlarda aynı odada kalan, farklı sosyal kimlik kategorilerine (Türk/Kürt) sahip üniversite öğrencileri arasında yaşanan gruplararası temasın sıklığını ve niteliğini derinlemesine incelemektir. Araştırma, nitel araştırma yaklaşımlarından fenomenolojik çalışma olarak kurgulanmıştır (Creswell, 2013). Çalışmada veriler aynı yurt odasını paylaşan öğrenciler ile yüz yüze görüşme yapılarak toplanmıştır. Görüşme tekniğinin seçiminin nedeni üniversitelerde birinci yıl tesadüfi olarak atanarak aynı yurt odasını paylaşmak zorunda kalan

farklı sosyal kimliğe (Türk/Kürt) sahip üniversite öğrencileri arasında yaşanan, doğrudan ve dolaylı gruplararası temas ve arkadaşlık ilişkilerini ve deneyimlerini, aynı odayı paylaşan kişilerin gözünden derinlemesine ve detaylı olarak incelenmektedir. Bunun için nitel araştırma tekniklerinden görüşme tekniği temel veri toplama aracı olarak benimsenmiştir. Araştırmada aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Üniversite yurtlarında aynı odada kalan, farklı sosyal kimliklere (Türk/Kürt) sahip öğrencilerin, birlikte zaman geçirmeye ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Üniversite yurtlarında aynı odada kalan, farklı sosyal kimliklere (Türk/Kürt) sahip öğrenciler, birlikte ne tür faaliyetlerde bulunmaktadır?
3. Üniversite yurtlarında aynı odada kalan, farklı sosyal kimliklere (Türk/Kürt) sahip öğrencilerin, gönüllü olarak ortak etkileşimde bulunmaya ilişkin görüşleri nelerdir?
4. Üniversite yurtlarında aynı odada kalan, farklı sosyal kimliklere (Türk/Kürt) sahip öğrenciler, diğer sosyal kimlikten arkadaşları tarafından kabul edilip edilememeleri ile ilgili ne düşünülmektedirler?"
5. Üniversite yurtlarında aynı odada kalan, farklı sosyal kimliklere (Türk/Kürt) sahip öğrencilerin, birbirleriyle kurdukları etkileşimlerin samimiyeti ile ilgili görüşleri nelerdir?

Çalışma Grubu

Araştırma, Kredi ve Yurtlar Kurumu'na ve Dokuz Eylül Üniversitesi'ne ait yurtlarda kalan öğrenciler ile yüz yüze görüşme yapılarak gerçekleştirilmiştir. Toplam 45 öğrenci ile yüz yüze derinlemesine görüşme gerçekleştirilmiş ve sözel nitel veri toplanmıştır. Görüşme yapılan kişilerin 23'ü Kürt (erkek: 9; kadın: 14), 22'si ise Türk (erkek: 7; kadın: 15) sosyal kimliğine sahiptir. Görüşülen kişilerin seçiminde aynı yurt odasında Türk ve Kürt sosyal kimliğine sahip öğrenciler olarak, birlikte kalma koşulu ölçüt olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin yarısının Türk, yarısının Kürt sosyal kimliğine sahip olmalarına dikkat edilmiştir. Böylece karşılaştırmalı veri toplanması sağlanmıştır. Çalışma grubunun oluşturulmasında ölçüt örnekleme tekniği benimsenmiştir (Patton, 2014; Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Veri Toplama Aracı

Araştırmada nitel veri toplamak için "yarı yapılandırılmış görüşme tekniği" kullanılmıştır. Bu tekniğin seçilmesinin nedeni, görüşülen kişilerden derinlemesine ve detaylı olarak veri elde etmektir. Üniversite öğrencileri ile görüşme yapılırken, tüm görüşmelerde sorulan sorularda ortaklık ve aynılık sağlamak için 'görüşme formu' kullanılmıştır.

Görüşme sorularının hazırlanmasında alanyazında yer alan ve birçok çalışmada kullanılan (Barlow, Louis ve Hewstone, 2009; Chen ve Graham, 2015; Florack, Rohmann, Palcu, Mazziotta, 2014; Mazziotta, Rohmann, Wrightt, Tezanos-Pinto ve Lutterbach, 2015; Pettigrew, 2008; Stringer, Irwing, Giles, McClenahan, Wilson, ve Hunter, 2009; Titzmann ve Brenick, 2015, Tropp ve Pettigrew, 2005) Likert tipi kapalı uçlu sorulardan esinlenerek açık uçlu görüşme soruları hazırlanmıştır. Araştırmada kullanılan açık uçlu sorular aşağıda yer almaktadır. Türk sosyal kimliğine sahip öğrencilere Kürt sosyal kimliğine sahip öğrencilere yönelik sorular; Kürt

sosyal kimliğine sahip öğrencilere ise Türk sosyal kimliğine sahip öğrencilere yönelik sorular sorulmuştur. Görüşme formunda yer alan sorular şunlardır:

1. Kaldığın yurttan, Kürt/Türk kökenli arkadaşlarınla ne sıklıkla birlikte zaman geçiriyorsunuz?
2. Yurt binasında, Kürt/Türk kökenli arkadaşlarınla birlikte ne tür faaliyetlerde bulunuyorsunuz?
3. Yurt binası dışında Kürt/Türk kökenli arkadaşlarınla takılıyor musunuz? Takılıyorsanız neler yapıyorsunuz?
4. Kaldığın yurttan, Kürt/Türk kökenli öğrencilerle etkileşimlerini ne ölçüde gönüllü olarak gerçekleştiriyorsun?
5. Kaldığın yurttan, Kürt/Türk kökenli arkadaşların tarafından ne ölçüde kabul edildiğini hissediyorsun? Kürt/Türk kökenli arkadaşların seni aralarına ne ölçüde alıyorlar?
6. Kaldığın yurttan, Kürt/Türk kökenli öğrencilerle etkileşimlerini ne ölçüde samimi buluyorsun?

Görüşme formu geliştirildikten sonra gruplararası ilişkiler ile ilgili çalışmalar yapan beş akademisyenden uzman görüşü alınmıştır. Uzman görüşü alınan akademisyenler, sosyal psikoloji ve sosyoloji alanında çalışmaktadır. Getirilen eleştiriler doğrultusunda görüşme formu ve sorular yeniden düzenlenmiş ve geliştirilmiştir. Daha sonra pilot çalışma olarak üç uygulama yapılmıştır. Görüşme formunun çalıştığı görülünce uygulamalara devam edilmiştir. Pilot çalışmada elde edilen veriler de çalışmada kullanılmıştır.

Görüşmeler tek bir araştırmacı tarafından toplanmıştır. Yurtlarda kalan üniversite öğrencileri ile onların uygun gördükleri yerlerde randevulara birebir görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmelere başlanmadan önce, verilerin gizliliği ve katılımın gönüllülük esasına bağlı olduğu belirtilmiş ve onam formu alınmıştır. Görüşmeler 1- 2 saat aralığında sürmüştür. Yukarıda yer alan sorular öğrencilere sorulduktan sonra, onların ağzından çıkan her bir sözcük not edilerek araştırmanın nitel ve sözlü verileri toplanmıştır.

İşlem

Bu çalışmada toplanan nitel verilerin analizinde Miles ve Huberman'ın (1994) öne sürdüğü etkileşimli model ve tematik analiz (Braun ve Clarke, 2006) yaklaşımı referans alınmıştır. Bu bağlamda, sırası ile veri toplama, veri azaltımı, veri gösterimi ve sonuç çıkarma ve doğrulama basamakları izlenmiştir. Öncelikle, görüşme sürecinde kaydedilen tüm kayıtlı görüşmeler bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Daha sonra, her bir görüşme sorusuna tüm çalışma grubunun verdiği yanıtlar alt alta sıralanmıştır. Her bir soruya ait yazılı metin defalarca okunarak, araştırma sorusuyla ilgili olan temalar öğrenci ifadelerine bağlı olarak belirlenmiştir. Belirlenen temalar tekrar benzerliklerine bağlı olarak kategorize edilmiş ve veri azaltma sürecinde kullanılacak son hale getirilmiştir. Bu süreçte her bir soruya ait metinler, önceden geliştirilmiş temalar çerçevesinde azaltılarak tablolarda karşılaştırmalı olarak sunulacak hale getirilmiştir. Bu süreçte yoğun veri yığını içerisinde kaybolmamak için temalar, temel kodlar olarak kullanılmıştır. Tablolarda yer alan temel temalar ve onlara ilişkin Türk ve Kürt öğrencilerin ifadeleri karşılaştırmalı olarak belirlendikten sonra, bu temaların metinde geçme sıklıkları

incelenmiştir. Böylece her bir temanın öğrenci ifadelerinde görülme sıklığı, içerik analizi yapılarak saptanmıştır. İçerik analizine geçmeden önce analizi yapan araştırmacının kodlama güvenilirliği test edilmiştir. Bunun için “iki” araştırma sorusuna çalışma grubunun verdiği yanıtlar “yedi” gün ara ile iki kez kodlanmıştır. Her iki kodlama sürecindeki uyum yüzdesi hesaplanmıştır. Bunun için Miles ve Huberman’ın (1994:64) güvenilirlik formülünden yararlanılmıştır [Güvenirlik = (görüş birliği sayısı) / (toplam görüş birliği + görüş ayrılığı sayısı)]. Çalışmada kodlama güvenilirliği “.88” bulunmuştur. Güvenirlik çalışmasından sonra, verilerin kodlanmasına geçilmiştir.

Tabloların oluşturulması sürecinde, kategorilerin frekansına ek olarak, o kategoriye ait kişi söylemlerine de yer verilmiştir. Böylece, verilerin karşılaştırmalı sunumunda matrislere yerleştirilecek kişi söylemleri belirlenmiştir. Matrisler içerisinde hem kategorilere ait frekans hem de kişilerin söylemlerine doğrudan yer verilerek, Türk ve Kürt sosyal kimliklerine sahip öğrencilerin gruplararası temas ve arkadaşlık deneyimlerine ilişkin karşılaştırmalı veri seti sunulmuştur. Kategorilere ilişkin frekanslar kimi zaman çalışma grubu olan 22 Türk ve 23 Kürt sosyal kimliğine sahip öğrenciden fazla ya da az olabilmektedir. Bunun nedeni bazen öğrencilerin her soruya yanıt vermemeleri, bazen de çok detaylı yanıt vermeleridir. Öğrenci söylemleri verilirken “K-19-T-K” şeklinde kısaltmalara yer verilmiştir. Birinci harf ve rakam, “katılımcı numarasını”; ikinci harf “sosyal kimliği” (T:Türk, K:Kürt); üçüncü harf de cinsiyeti (K: Kadın; E: Erkek) işaret etmektedir.

Bulgular

Bu çalışmada, farklı sosyal kimliklere (Türk/Kürt) sahip üniversite öğrencilerinin, aynı yurt odasını paylaşırken yaşadıkları gruplararası temas deneyimleri incelenmektedir. Bu bağlamda, Türk ve Kürt sosyal kimliklerine sahip üniversite öğrencilerinin, aynı yurt odasını paylaşırken, birlikte zaman geçirmeye ilişkin görüşleri; yurt binasında birlikte ne tür faaliyetlerde buldukları; yurt binasının dışında birlikte zaman geçirip geçirmediği, eğer birlikte zaman geçiriyorlar ise neler yaptıkları; etkileşimlerini gönüllü gerçekleştirip gerçekleştirmediği; diğer sosyal kimliğe sahip arkadaşları tarafından kabul edilip edilmediği ve diğer sosyal kimliğe sahip öğrenciler ile deneyimledikleri etkileşimlerini samimi bulup bulmadıkları incelenmiştir.

Tablo 1’de Türk ve Kürt sosyal kimliklerine sahip aynı yurt odasını paylaşan üniversite öğrencilerinin ne sıklıkla birlikte zaman geçirdiklerine ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 1.

Yurtlarda Kalan Türk ve Kürt Sosyal Kimliklerine Sahip Üniversite Öğrencilerinin Görüşme Sıklıkları

Kategoriler	T	K	Öğrencilerin İfadeleri
Hiç	-	1	Türk:- Kürt: ...benim yakın arkadaşım yok (K-2-K-E)

Tablo 1. (devam)

Sıklıkla /her gün	16	17	<p>Türk: İhh, odada bulunduğum ya da dışarıda bulunduğum süre boyunca sıklıkla zaman geçiriyoruz birlikte... (K-7-T-K)/ ... her gün neredeyse yurttta olduğum sürece birlikte vakit geçirebiliyoruz. (K-10-T-E)/ Zamanımın çoğu onlarla, okulda olduğum süre hariç. Okulda da var Kürt arkadaşlar onlarla da zaman geçiriyorum. (K-29-T-K)/ Yani akşamdan akşama görüşme fırsatı buluyorum, akşamları da sohbet ortamı oluyor genellikle. (K-22-T-E)/ Aynı odadayız zaten 6 kişi kalıyoruz herhangi bir ayırım gözetmeksizin yapılan etkinlikler hep birlikte yapılıyor. (K-28-T-E)/ İşte ortalama 5 saat yurttta kalıyorsam üçü falan ama hafta sonları da çıkıyoruz genelde. (K-18-T-K)</p> <p>Kürt: Yaa hep geçiriyoruz vakit, çünkü oda arkadaşlarım Türk...(K-1-K-E)/ Hemen hemen her gün yurttta olduğum sürece birlikteyiz. (K-8-K-K)/ Daha çok Türk arkadaşlarımla takılıyorum (K-12-K-K)/ her gün, kaç saat okul hariç her saat (K-14-K-K)/ Odada olduğum bütün süremi onlarla geçiriyorum. (K-25-K-K)/ Çoğunlukla Türklerle birlikteyim. (K-45-K-K))/ Okul dışında kalan bütün zamanımı iğ beraber ders çalışıyoruz veya sosyal aktivitelerde bulunuyoruz. (K-39-K-E)</p>
Ara sıra/haftada birkaç kez	3	2	<p>Türk: ...haftanın da 3-4 günü falan sıklıkla görüşürüz. Ortak zaman harcıyoruz yani. (K-31-T-K)/ ...2 günde 1 ya da gün aşırı görüşüyorum. Oda arkadaşım Kürt olduğu için iğ günün belirli zamanları beraber takılıyoruz... (K-42-T-K)</p> <p>Kürt: ... hafta sonları işte, futbol maçları olunca izleriz ya da oynarız. İşte öyle yani bu sıklıklarla buluşuruz. (K-3-K-E)/ Arada oyun oynarız: voleybol olsun, satranç olsun. Onun dışında bir çay bahçesine falan gideriz. Onun dışında pek bir etkinlik yok oda arkadaşlarıyla. (K-41-K-E)</p>
Çok seyrek	2	-	<p>Türk: Çok az çünkü zaten bölümlerimiz farklı olduğu için zaman uyumsuzluğu oluyor, zaten çok ortak yönümüz yok...(K-32-T-K) Yani ayda yılda bir. (K-37-T-K)/</p> <p>Kürt: -</p>
Toplam	21	20	

Tablo 1’de görüldüğü gibi farklı (Türk/Kürt) sosyal kimliklerine sahip öğrencilerin verdikleri yanıtlar dört temel kategorinin etrafında toplanmıştır. Bunlar, “hiç”, “sıklıkla/her gün”, “ara sıra/haftada birkaç kez” ve “çok seyrek” kategorileridir. Hem Türk hem de Kürt sosyal kimliklerine sahip öğrencilerin yanıtları karşılaştırmalı olarak incelendiğinde verilen yanıtlar daha çok “sıklıkla her gün” kategorisinde toplanmıştır. “Hiç” ve “çok seyrek” kategorisi en az tercih edilen kategoriler olmuştur. Hem Türk (16 kişi) hem de Kürt (17 kişi) sosyal kimliğine sahip öğrenciler “sıklıkla/her gün” kategorisine yönelik yanıt vermişlerdir. Öğrenciler sosyal kimlik farkı söz konusu olmaksızın, sıklıkla, her gün, yurttta olduğum sürece, zamanımın çoğu, hemen hemen her gün, odada olduğum bütün süremi, okul dışında kalan bütün zamanımı gibi yanıtlar vermişlerdir. Bu yanıtlardan farklı olarak çok az sayıda öğrenci “ara sıra/haftada birkaç kez” yanıtını vermişlerdir. “Çok seyrek” kategorisi de sadece 2 kişi tarafından verilmiştir. Tablo 1 bütün olarak değerlendirildiğinde, aynı yurt odasını paylaşan Türk ve Kürt sosyal kimliklerine sahip öğrencilerin, zamanlarının önemli bir kısmını birlikte geçirdikleri anlaşılmaktadır.

Aynı yurt odasını paylaşan Türk ve Kürt sosyal kimliklerine sahip üniversite öğrencilerinin, yurt binası içinde birlikte yaptıkları faaliyetler Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2.

Yurtlarda Kalan Türk ve Kürt Sosyal Kimliklerine Sahip Üniversite Öğrencilerinin Yurt Binasında Birlikte Yaptıkları Faaliyetler

Kategoriler	T	K	Öğrencilerin İfadeleri
Yurtta bir şey yapmıyoruz.	3	1	Türk: Öyle yurdun içinde yaptığımız bir faaliyet yok. (K-31-T-K)/ ... pek vakit geçirmiyorum etkileşim yok. (K-37-T-K)/ Kürt: Bi faaliyette bulunmuyorum. (K-23-K-E)/ Bir şey yapmıyoruz, hiçbir şey bir paylaşımımız yok daha doğrusu. (K-36-K-K)
Spor faaliyetleri	6	10	Türk: ...spor var, pilates, hep beraber ona gidiyoruz...(K-18-T-K)/ ...yurt içinde yürüyüşe çıkıyoruz...(K-42-T-K)/ ...basketbol, futbol falan oynuyoruz... (K-44- T E)/ Kürt: Futbol, masa tenisi... (K-2-K-E)/ Dedğim gibi mesela ığ futbol maçları halı saha maçları ... (K-3-K-E)/ Yürüyüş yapıyoruz...(K-39-K-E)/ ... genel olarak voleybol oynarız, veyahut basketbol oynarız...(K-41-K-E)
Kağıt oyunları, tavla, okey vb.	2	2	Türk: ...kart oyunları oynuyoruz mesela. (K-20-T-K)/ Yani tavla oynama,k sadece tavla sohbet ortamı oluyor... (K-22-T-E)/ ...Birkaç sefer oyun oynamıştık...(K-42-T-K)/ Kürt: ...tavla oynuyoruz... (K-24-K-E)/ ... okey falan oynarız arada. (K-3-K-E)
Dışarıda gezme	1	4	Türk: Genelde dışarıda birlikte geziyoruz...(K-40-T-K) Kürt: ... beraber haftasonu gezmeler arada bir oluyor... (K-3-K-E)/ ...pikniğe gittiğim oldu... bazen de toplanıp gezi. (K-24-K-E)
Birlikte yemek yeme	9	7	Türk: ... İşte yemeğe hep beraber gidiyoruz, kahvaltıya hep beraber gidiyoruz, akşam yemeğime hep beraber gidiyoruz. (K-18-T-K)/ ...yemek kahve beraber yapıyoruz yemeklerimizi beraber yiyoruz... (K-20-T-K)/ ...Yemekhaneye beraber gidiyoruz. (K-42-T-K)/ Kürt: ...ıh yemekhanede yemek yiyebiliyoruz... (K-4-k-K)/ ...kahvaltı yapma...(K-26-K-K)/ ...birlikte yemeğe falan gidiyoruz... (K-33-K-K)
Sohbet etme	10	8	Türk: ...gıybet yapıyoruz, başımıza gelen sorunları konuşuyoruz paylaşıyoruz, yani bir şeyleri. (K-19-T-K)/ Dışarıda oturuyoruz genelde sohbet ediyoruz, bu şekilde... (K-20-T-K)/ ...dertleşiyoruz. (K-35-T-K)/ ...çekirdek alıp bahçede oturabiliyoruz, çok ufak şeylerden mutlu oluyoruz...(K-38-T-K)/ ...kitaplar hakkında konuşuyoruz. Kişisel yaşantımız ve siyaset konularında muhabbet ediyoruz...(K-42-T-K)/ sohbet etmek, ... ıh dertlerimizi paylaşmak... (K-5-k-K)/ ığ, valla beraber oturup sohbet etmek ... (K-10-T-E) Kürt: ... konuşuyoruz oyunlar oynuyoruz ığ özel şeylerimizi de anlatıyoruz... (K-25-K-K)/ Eğ şöyle genellikle abur cubur alıp sohbet etme...(K-26-K-K)/ ...düşüncelerimizi birbirimizle paylaşmak muhabbet etmek. (K-43-K-E)/ ...kahve içip fal bakıyoruz... (K-9-K-K)
Film seyretme	4	7	Türk: ...bizim haftada iki gece film gecemiz var odaca komple o onu yapıyoruz...(K-18-T-K)/ Film izliyoruz...(K-42-T-K)/ Kürt: ...beraber film izliyoruz... (K-9-K-K)/ ... dizi, Türk film falan izleyebiliyoruz. (K-21-K-K)/ Genelde bir yerde oturup film izleriz...(K-30-K-K)
Akademik faaliyetler	3	5	Türk: İletişim kursumuz var ona gidiyoruz...(K-18-T-K)/ ... Ders çalışacağımızda bile birbirimizi teşvik edip gidiyoruz ... (K-38-T-K)/ Kürt: ...bazen ders çalıştırıyoruz ortak konularımız varsa ortak derslerimiz ... (K-14-K-K)/ Ders çalışırız...(K-45-K-K)
Müzik	1	2	Türk: Bağlama çalışıyor, türkü söylüyorum...(K-35-T-K)/ Kürt: ...Müzik açarken her yöreninkini ayrı ayrı sırayla açarız. (K-30-K-K)/...müzik dinleriz, şarkı söyleriz beraber Türkçe, Kürtçe. (K-45-K-K)
Toplam	39	46	

Tablo 2’de görüldüğü gibi, üniversite yurtlarında aynı odada kalan Türk ve Kürt sosyal kimliklerine sahip öğrencilerin yurt binasında yaptıkları faaliyetler dokuz ana kategori etrafında

toplanmıştır. Bunlar “yurtta bir şey yapmıyoruz”, “spor faaliyetleri”, “kağıt oyunları, tavla, okey vb.”, “dışarıda gezme”, “birlikte yemek yeme”, “sohbet etme”, “film seyretme”, “akademik faaliyetler” ve “müzik”tir. Öğrencilerin yanıtları frekans düzeyinde karşılaştırmalı olarak incelendiğinde sosyal kimlik farkı gözetmeksizin benzer faaliyetler öne çıkmaktadır.

Öğrencilerin birlikte yurt binasında yaptıkları faaliyetlerin başında sohbet etme, birlikte yemek yeme, spor faaliyetleri, film seyretme ve akademik faaliyetler gelmektedir. Öğrencilerin yanıtları bir bütün olarak değerlendirildiğinde her bir öğrencinin birden fazla faaliyeti ifade ettiği görülmektedir. Dolayısıyla, öğrencilerin farklı oranlarda da olsa, yurt binasında birlikte yaptıkları faaliyetler nitelik açısından bir zenginlik içermektedir. Faaliyetlerin içeriği dikkate alındığında ise, her bir faaliyetin birlikte karma olarak gerçekleştirilebilecek faaliyetler olduğu görülmektedir. Öğrencilerin sosyal kimlik farkını dikkate almaksızın, diğer sosyal kimliğe sahip arkadaşlarıyla birlikte etkinlikler örgütledikleri anlaşılmaktadır. Sürecin anlamlı tarafı ise, hem Türk hem de Kürt sosyal kimliğine sahip öğrencilerin benzer oranda etkinlikleri birlikte gerçekleştirdiklerini ifade etmiş olmalarıdır. Aynı zamanda, öğrencilerin belirttikleri karma etkinlikler, hem akademik, hem sportif, hem de sosyal ve kültürel öğeler içeren çeşitliliktedir.

Türk ve Kürt sosyal kimliklerine sahip aynı yurt odasını paylaşan üniversite öğrencilerinin, yurt binasının dışında takılıp takılmadığı, takılıyorlar ise gerçekleştirdikleri faaliyetlere ilişkin bulgular Tablo 3’te yer almaktadır.

Tablo 3.

Yurtlarda Kalan Türk ve Kürt Sosyal Kimliklerine Sahip Üniversite Öğrencilerinin Yurt Binasının Dışında, Birlikte Yaptıkları Faaliyetler

Kategoriler	T	K	Öğrencilerin İfadeleri
Takılmıyorum	2	2	Türk: Takılmıyorum. (K-27-T-E)/ Yurt binası dışında kolay kolay takılmıyorum...(K-44-T-E) Kürt: yok takılmıyorum hiç. (K-23-K-E)/ ...çok takılmıyorum. (K-26-K-K)
Takılıyorum	18	19	Türk: Evet dışarda takılıyoruz... (K-7-t-K)/ ... İğ bir ara dışarı çıkmıştık...(K-15-T-K)/ Takılıyorum...(K-22-T-E)/ Kürt: Takılıyorum...(K-1-K-E)/ Takılıyorum evet okulda arkadaşlar var... (K-3-k-e)/ Takılıyorum tabi ki ikimizin de seveceği etkinliklere katılıyoruz...(K-4-k-K)
Spor aktiviteleri	4	3	Türk: ...Bisiklet sürüyoruz... (K-11-T-E)/ ... voleybol oynuyoruz... (K-29-T-K)/ ...Hasanağa bahçesine gidip top oynama... (K-31-T-K) Kürt: En fazla bowling oynuyoruz... (K-6-K-K)/ ...yürüyüşe gidiyoruz, ığ voleybol oynamaya gidiyoruz...(K-14-K-K)/ ... deniz kenarında yürüyüş yapıyoruz. Bisiklet sürüyoruz... (K-36-K-K)
Yemek yemeye gitme	6	7	Türk: Kahvaltıya gidiyoruz...(K-11-T-E)/ ...bir şeyler yemeğe gidiyoruz... (K-15-T-K) ... balık ekmek, kokoreç yemeye gidiyoruz... (K-28-T-E) Kürt: Evet, ih beraber yemek yemeye gidiyoruz...(K-9-K-K)/ Kafeye gidiyoruz genelde...(K-12-K-K)
Akademik faaliyetler	1	6	Türk: ...onların derslerine giriyorum... (K-17-T-K)/ Kürt: ...beraber ders çalışıyoruz...(K-1-K-E)/ ...Bu seminer, konferans olabilir...(K-4-K-K)/ ... Ana derslerin dışında seçmeli dersleri de birlikte seçiyoruz... (K-21-K-K)/ ... ders çalışıyoruz beraber. (K-25-K-K)/ ...daha çok ödev için buluşuyoruz... (K-33-K-K)

Tbalo 3. (devam)

Yurt binası dışında gezme	2	13	<p>Türk: ...piknik yapıyoruz... (K-22-T-E)/ ...aşlında aklımıza gelebilecek her yere gezmek de olabilir... (K-35-T-K)</p> <p>Kürt: ...geziyoruz, eğleniyoruz ... (K-1-K-E)/ ...gezmeye dolaşmaya çıkıyoruz, deniz kenarında oturmaya gidiyoruz. (K-14-K-K)/ ... izmiri gezebiliyoruz geçen seneden beri... (K-21-K-K)/ ...piknik, mangal türü ızgara... (K-41-K-E)/ ...Arada da çimliklerde oturup muhabbet etmek. (K-41-K-E)/ ...Onun dışında şehir dışına gezilerimiz oluyor...(K-43-K-E)</p>
Kafelerde oturma	8	7	<p>Türk: ...kafeye gidip oturuyoruz, eğlenmeye gidiyoruz. (K-20-T-K)/ ...dışarı bir kafeye falan oturup tabu tarzında oyunlar oynarız... (K-31-T-K) daha çok bir kafede oturup bir şeyler içmek için ... (K-37-T-K)/</p> <p>Kürt: ...Bazen öğ ders bitiminde kafelerde oturabiliyoruz. Sohbet ediyoruz...(K-3-K-E)/ ...kafede oturup 101, okey oynamak... (K-41-K-E)</p>
Kültürel etkinliklere katılma	8	8	<p>Türk: ...sinemaya gidiyoruz... (K-7-T-K)/ ...tiyatroya sahile herhangi bir sosyal etkinliğe birlikte katılıyoruz. (K-7-T-K)/ ... bir de topluca festivallere katılıyoruz, kitap okuma festivalleri falan. (K-18-T-K)/ ... konuşuyoruz etkinliklere gidiyoruz birlikte. (K-28-T-E)/ ... Birlikte sinemaya ...falan gidiyoruz. (K-32-T-K)/ ... konsere gidiyoruz... (K-35-T-K)/ ...konuşma, söyleşi ya da hoşumuza giden bir etkinliği birbirimize haber verip gitmeye çalışıyoruz. (K-42-T-K)</p> <p>Kürt: ... Birlikte film de izleyebiliyoruz... (K-4-K-K)/ ...sinemaya tiyatroya gidiyoruz...(K-14-K-K)/ ...Konsere gideriz. (K-36-K-K)/ ...müzik dinlemeye gideriz. (K-45-K-K)</p>
Alışveriş yapma	5	2	<p>Türk: ...birlikte alışveriş yapıyoruz... (K-7-T-K)/... alışverişe çıkıyoruz...(K-20-T-K)</p> <p>Kürt: ...alışveriş yapıyoruz... (K-6-K-K)</p>
Okula birlikte gidip gelme	2	1	<p>Türk: ...beraber okula gidip geldiğim zamanlar oluyor. (K-34-T-E)/ okula gidiyoruz beraber... (K-19-T-K)</p> <p>Kürt: Okula beraber gidip gelebiliyoruz... (K-43-K-E)</p>
Toplam	56	68	

Tablo 3'te görüldüğü gibi her iki sosyal kimliğe sahip öğrencilerden ikişer kişi birlikte takılmadıklarını, geri kalan tüm öğrenciler ise yurt binası dışında da diğer sosyal kimlikten arkadaşlarıyla takıldıklarını/zaman geçirdiklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin, yurt binası dışında yaptıkları faaliyetlerin çeşitliliğine bakıldığında ise, öne çıkan faaliyetlerin başında, “kültürel etkinliklere katılma”, “kafelerde oturma”, “yemek yemeye gitme”, “sportif aktiviteler”, “yurt binası dışında gezme”, “akademik faaliyetler” ve “alışveriş yapma” gelmektedir. Öğrencilerin genelde sosyal kimlik farkı olmaksızın benzer etkinlikleri öne çıkarmalarına karşın, iki etkinlikte belirgin farklılık söz konusudur. Bunlar, “yurt binası dışında gezme” ve “akademik faaliyetler” kategorilerini, genelde Kürt sosyal kimliğine sahip öğrenciler ifade ederken; “alışveriş yapma” kategorisini ise Türk sosyal kimliğine sahip öğrenciler öne çıkarmıştır. Öğrencilerin öne çıkardığı etkinlikler genel olarak değerlendirildiğinde, tüm etkinlikler yine bir önceki tabloda olduğu gibi spor, yemek, gezmek, alışveriş, kültürel ve sosyal etkinlikler ile akademik etkinlikler olmaları yönünden oldukça geniş bir çeşitlilik sunmaktadır. Öğrencilerin bu etkinlikleri yaygın olarak ifade etmeleri, gruplararası arkadaşlıkların hem niceliği hem de niteliği açısından oldukça anlamlıdır ve dikkat çekicidir.

Farklı sosyal kimliklere (Türk/Kürt) sahip öğrencilerin etkileşimlerini ne ölçüde gönüllü gerçekleştirdiklerine ilişkin bulgular Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4.

Yurtlarda Kalan Türk ve Kürt Sosyal Kimliklerine Sahip Üniversite Öğrencilerinin Birlikte Etkileşime Ne Ölçüde Gönüllü Girdikleri

Kategoriler	T	K	Öğrencilerin İfadeleri
Zorunlu	1	1	Türk: ...oda arkadaşım ile olan tanışıklığım da bir zorunlulukla başladı ...ama 2. Sene kendi seçimimle iki kişilik odaya çıkmaya onun da isteğiyle karar verdik ama bu seçimim de Kürt olmasının herhangi bir etkisi olmadı. (K-13-T-K) Kürt: Türk-Kürt olarak değil de geçen sene iki kişilik odada olduğumuz için mecburen zaman geçiriyorduk istesek de istemesek de tek olduğumuz için...(K-6-K-K)
Her zaman gönüllü	10	9	Türk: Her zaman öyleyim, her zaman onlarla bir şey yapmakta istekliyim. Konuşmak da aynı zamanda. (K-38-T-K)/ Hepsini, çünkü gündelik hayatımda bir şeyi istemezsem yapmam. (K-42-T-K)/ Hep gönüllü gerçekleştiriyorum. Türk-Kürt olarak zaten ayırmıyorum iletişimde...(K-32-T-K)/ Tamamiyle kendi isteğimle gerçekleştiriyorum. Birbirimize iyi gelmediğimizi düşündüğümüz zaman muhatap olmuyoruz zaten. (K-35-T-K)/ Tamamını, ...onlar yemek yerken sohbet ederken bir şeyler içerken Kürt değil de benim oda arkadaşım konumundalar...(K-18-T-K) Kürt: Ben hiçbir zaman zaten gönülsüz bir etkileşimde bulunmam hiç kimseyle. O yüzden yaptığım etkileşimlerin tümü gönülmecedir. (K-43-K-E)/ Her zaman gönüllü gerçekleştiriyorum. İradem dışında herhangi bir etkinlik söz konusu değil. (K-4-K-K)/ Zaten hep gönülmce onlarla sevdiğim için onları sorun olmuyor...(K-12-K-K)/ Yaptığım her şeye gönüllü katılıyorum onlarla bir şey yapmaktan çok zevk alıyorum. Bu sene üçü de mezun oluyor çok üzgünüm. (K-30-K-K)/ Onlarla gayet severek isteyerek etkileşim geçiriyorum aynen bu kadar. (K-8-K-K)
Çoğunlukla gönüllü	3	3	Türk: Çoğunlukla gönüllü gerçekleştiriyorum iş ama bu Kürt olmalarından kaynaklı değil o anki durumdan kaynaklı istememe durumu. (K-11-T-E)/ Çoğunlukla gönüllüyüm. Zaten bu birbirimizin istediği şeyleri yapmaya çalışıyoruz. (K-40-T-K) Kürt: Çoğu gönüllü oluyor. Gönüllü olmasa da yardımcı olmaya oluyorum...(K-24-K-E)/ Çoğunun gönüllü gerçekleştiriyorum. Sevdiğim insanlara sevdiğim bir etkinliğe onlara eşlik ederim. (K-36-K-K)
Genellikle gönüllü	3	4	Türk: ...Mutluysam gönüllü yapabiliyorum. Bir Türk için de aynı şey geçerli. (K-15-T-K)/ Bu daha çok kökenden ziyade kişilikleriyle alakalı bir durum eğer kafa dengiyse uzlaşması güç olmayan bir kişiye gönüllük esasında herhangi bir pürüz olmadan etkileşimler gerçekleştirilebilir. (K-28-T-E)/ Genelde hepsini gönüllü olarak yapıyorum yani. Zaten arkadaşımı sevdiğim için onunla öyle vakit geçirmeyi severim. (K-31-T-K) Kürt: Genelde içten konuşurum her zamanda etnik grup önemli değil...(K-2-K-E)/ İhm ih genellikle gönüllü gerçekleştiriyorum...(K-5-K-K)/ İstemediğim bir şeyi yapmam bu nedenle onlarla etkileşim kurduğum hep gönüllü olurum. Çünkü onlarla vakit geçirmeyi seviyorum. Onlarla birlikte olduğum zaman sıkılmıyorum. (K-21-K-K)/ Konuşurken o insanın Kürt olduğunu Türk olduğunu bilmiyorum bile o yüzden gönüllü gerçekleştiriyorum iletişimlerimi. (K-25-K-K)
Samimiyet durumu	1	1	Türk: Eğer samimi olduğum biriye iletişim kurduğum istekli biçimde gerçekleştiriyorum. Samimi olmadığım biriye zaten pek etkileşim kurmamaya çalışıyorum. (K-37-T-K) Kürt: Karşımdakiyle içten konuşmasam kendim istemem samimi bir iletişim yoksa iletişim kurmam. (K-2-K-E)
Toplam	18	18	

Tablo 4'te görüldüğü gibi öğrenci yanıtları beş kategorinin etrafında toplanmıştır. Bunlar “zorunlu”, “her zaman gönüllü”, “çoğunlukla gönüllü”, “genellikle gönüllü” ve “samimiyet durumu” kategorileridir. Her iki sosyal kimliğe sahip birer öğrenci zorunlu kategorisine yönelik söylemlerde bulunmuştur. Onun dışında diğer öğrenciler, farklı düzeylerde olmak kaydıyla, etkileşimlerini gönüllü olarak gerçekleştirdiklerini ifade etmişlerdir. Her iki sosyal kimlikten öğrencilerin neredeyse yarısına yakını, her zaman gönüllü kategorisini ifade etmiştir. Her zaman, çoğunlukla ve genellikle gönüllü kategorilerine ait ifadeler birlikte değerlendirildiğinde,

öğrencilerin sosyal kimlik farkı söz konusu olmaksızın, etkileşimlerini gönüllü olarak gerçekleştirdikleri söylenebilir. Bu üç kategoriye ait öğrenci ifadelerinde öne çıkan vurgu ise, hem Türk hem de Kürt sosyal kimliğine sahip öğrencilerin, etkileşimlerini gönüllü ve içten olarak gerçekleştirdiklerini vurgulamış olmalarıdır. Bu süreçte öne çıkan gerekçeler ise, “Türk/Kürt olarak zaten ayırmıyorum”, “onlar yemek yerken, sohbet ederken, bir şeyler içerken, Kürt değil de benim oda arkadaşım konumundalar”, “daha çok kökenden ziyade kişilikleriyle alakalı bir durum eğer kafa dengiyse”, “etnik grup önemli değil” ve “konuşurken o insanın Kürt olduğunu Türk olduğunu bilmiyorum bile, o yüzden gönüllü gerçekleştiriyorum iletişimimi” gibi gerekçelerin ifade edilmiş olması çok anlamlıdır. Öğrenciler, sosyal kimlikten çok, kişiliği ve üst kimlik olarak insan kimliğini öne çıkarmışlardır. Aynı odada kalan öğrenciler zamanla etkileşimlerinde, sosyal kimliği arkaya atarak, insan üst kimliğini ya da kişisel özelliklerini daha çok öne çıkarmışlardır.

Aynı yurt odasını paylaşan, farklı sosyal kimlikteki (Türk/Kürt) üniversite öğrencilerinin, diğer sosyal kimliğe sahip öğrenciler tarafından, kabul edilme düzeyine ilişkin sonuçlar Tablo 5’te yer almaktadır.

Tablo 5.

Yurtlarda Kalan Türk ve Kürt Sosyal Kimliklerine Sahip Üniversite Öğrencilerinin, Diğer Gruptan Öğrenciler Tarafından Kabul Edilme Düzeyi

Kategoriler	T	K	Öğrencilerin İfadeleri
Kabul edilmiş hissettim	10	12	<p>Türk: İh genelde her konuda onların içinde hissediyorum kendimi... (K-7-T-K)/ Kabul ettiklerini hissediyorum. Ben istediğim zaman yanlarında her şekilde bulunabiliyorum... (K-11-T-E)/ Beni aralarına diğer normal kendi normal arkadaşları nasılsa o derece alıyorlar... (K-28-T-E)/ Kürt arkadaşlarım beni diğer arkadaşlardan hiçbir şekilde ayırt etmiyorlar. Nitekim ben de onları ayırt etmiyorum. (K-34-T-E)/ ... Ortak paylaşımlar olduğu sürece kişinin etnik kökeni bizim açımızdan hiçbir sorun oluşturmadı. (K-40-T-K)/ Normal arkadaş olarak alıyor, öyle ayrımcılık olmuyor. (K-31-T-K)/ Dışlanmadım, normal arkadaşlarıymış gibi herkes gibi davranıyorlar zaten. (K-20-T-K)/ Ya bi topluluk olarak gezmeyoruz zaten Kürtler Türkler karışık geziyor bi ayrımcılık yapmıyorlar... (K-29-T-K)</p> <p>Kürt: Yani Türk arkadaşlarım benle zaman geçirmekten ıı baya zevk alıyorlar gördüğüm kadarıyla genelde hep beraber etkinlik yapalım diye ya da beraber takılıp bir şeyler yapalım diye ararlar beni. (K-3-K-E)/ Türk olan arkadaşlarla Kürtlere oranla sadece birimizin Türk birimizin Kürt olduğu gibi bir fark var başka da yok. Sanırım iki yılı doldurduğumuz için sanırım öyle Kürt-Türk ayrımı vesaire yok... (K-8-K-K)/ Herhangi bir ayrıma uğramadım. Kendi Türk arkadaşlarına ne derece yakınsa bana karşı da o derece yakın. Ben de Kürt arkadaşlarıma ne kadar yakınsam onlara da o derece yakınım. (K-4-k-K)/ Ya öyle bir ayrımcılıkla hiç karşılaşmadım Türk arkadaşlarımı ne kadar içlerine alıyorlarsa beni de o kadar etnik köken ayrımı yapmıyorlar. Nerden geldiğimin dini inanışlarımın ya da etnik kökenimin hiçbir önemi olmuyor. Kafa yapımız uyuyorsa beraber vakit geçirirken eğleniyorsak benim açımdan da onlar açısından da bir sorun yok. (K-21-K-K)/ ...kendimi hiç dışlanmış hissetmedim, tam tersi Diyarbakır’dan geldiğimi öğrenince çok sevindiler. Arkadaşlarım olsun hocalarım olsun beni aralarında gördüklerine mutlu ettiler... (K-33-K-K)/ Yine çoğunlukla kabullendiğimi hissettim ve genelde ya çoğunluk tarafındaydım ya da eşittik belki de bundan kaynaklanıyor. (K-36-K-K)/ İğ hiç dışlandığımı hissetmedim oda arkadaşlarımla Türk ya da Kürt olduğum için anlamıyoruz daha çok kafalarımızı uyuştugu için bu yüzden herhangi bir dışlanma hissetmedim şimdiye kadar. (K-25-K-K)/ Hiçbir zaman dışlandığımı hissetmedim her zaman içlerimdeydim öyle hissettim. Bir de bu hani insanların arasındaki sohbetle alakalı bir şey olduğunu düşünüyorum. Çünkü bir şeyler paylaştıkça bağlanıyorsun çünkü ailen yok her durumda yanında onlar oluyor... (K-26-K-K)/ ...ilk yurda geldiğimde uzun bir süre yaklaşık bir aya yakın Kürt olduğumu bilmiyorlardı. Babam telefon açtığında ben Kürtçe konuştum arkadaşlar dikkatini telefonlarına ve işte dikkatleri okudukları yazıdayken ben konuşmaya başlayınca dikkatleri dağıldı. Bunu biraz garipsediler bu durumu. Kürt olduğumu öğrendiler o anda. Ama hiçbir zaman ırkımı sormadılar. Te ırkımı bilmeden önceki tavırları ile ırkımı öğrendikten sonra bana karşı olan tavırlarında herhangi değişiklik hissetmedim. Her türlü faaliyette davet ediyorlar mesela. (K-16-K-E)</p>

Tablo 5. (devam)

Yurt ortamına uyum	1	4	<p>Türk: ... Yurda ilk geldiğim sıralarda doğal olarak her insan mesafeli oluyor birazcık birbirine. Zamanla birbirimizle konuştukça tanıdıkça daha fazla samimi oluyoruz birbirimizi tanıyoruz... (K-10-T-E)/</p> <p>Kürt: İlk tanıştığımızda genelde çekmiyorlar hani Kürt olduğumuz için Kürt insanlara karşı önyargıları oluyor genelde ama birbirimizi tanıdığımızda daha çok kaynaşıyorum, Kürt insanlardan daha çok yakın oluyorlar bana. (K-12-K-K)/ İlk yılımda hiçbir şekilde beni aralarına almadıklarını düşünüyordum dışladıklarını... (K-30-K-K)/ İlk yılımda hiçbir şekilde beni aralarına almadıklarını düşünüyordum dışladıklarını. Ama iki yıldır olan oda arkadaşlarım tamamıyla beni benimsemiş durumdalar her türlü. tüm düşüncelerimi anlayışla karşıyorlar. (K-30-K-K)/ İlk başta ığ mesafeli olarak yaklaştılar bize hatta birisinde ırkçı bir davranış izledim, gördüm. Daha sonra birbirimize karşı daha farklı izlenimler oluşturduk. Kardeş olduğumuzu defalarca oturup konuştuk. Şu an ise birbirimize olan dostluğumuz pekişmiş durumda ve ırkçı davranışı biraz daha minimum seviyeye düşü. Hatta birisi de bizi tanıdıktan sonra Kürtlere olan önyargısı bittiğini söyledi. (K-41-K-E)</p>
Dışlanmış hissettim	2	1	<p>Türk: ... sadece bazen kendi aralarında Kürtçe konuştukları zaman biraz dışarda hissediyorum kendimi. Ama hemen bana açıklama yapıyorlar ne konuştuklarına dair...(K-7-T-K)/ ... Çok mesafeli durabiliyor bazen. ... (K-38-T-K)</p> <p>Kürt: Siyaset ya da etnik yapı söz konusu olduğunda kesinlikle dışlanmış hissediyorum...(K-45-K-K)</p>
Örtük dışlama	3	1	<p>Türk: ... ama bazı konularda kendilerini kendi kökeninden insanlara daha yakın gördüklerini söyleyebilirim...(K-28-T-E)/ ... Ama yakınlık olarak bir Türk arkadaş var odada onla yakınım genel olarak. (K-32-T-K)/ Aralarına almama gibi bir durum söz konusu değil ama tabii bir Kürtle kurduklarım kadar yakın iletişim kuramıyorlar. (K-37-T-K)/</p> <p>Kürt: ...İlk geldiğim zamanlar Kürt olan arkadaşımın daha yakın daha samimi buldum bu da çünkü Türk milliyetçisi olan insanlarla karşılaşmayı istemediğim için hmm onları sevmediğim için karşılaşmaktan korkuyordum. (K-8-K-K)</p>
Toplam	16	18	

Tablo 5'te görüldüğü gibi öğrencilerin yanıtları dört kategorinin etrafında toplanmaktadır. Bunlar, “kabul edilmiş hissettim”, “yurt ortamına adaptasyon”, “dışlanmış hissettim” ve “örtük dışlama”dır. Öğrencilerin yarısından fazlası kabul edilmiş hissettim kategorisine ilişkin yanıtlar vermişlerdir. Farklı olarak, “yurt ortamına uyum” kategorisi, Kürt sosyal kimliğine sahip öğrenciler tarafından; “örtük dışlama” ise Türk sosyal kimliğine sahip öğrenciler tarafından diğer sosyal kimliğe göre daha fazla öne çıkarılmıştır. Öğrencilerin diğer sosyal kimliğe sahip öğrenciler tarafından kabul edilmeye yönelik öne çıkardıkları kategoriler içerik olarak incelendiğinde oldukça çarpıcı temalara rastlanmaktadır. Öğrenciler sosyal kimlik farkı gözetmeksizin sıklıkla, kabul edilmiş hissettim kategorisinde, “ayırt etmiyorlar”, “ayrımcılık olmuyor”, “ayrıma uğramadım”, “ayrımcılıkla hiç karşılaşmadım”, “kendimi hiç dışlanmış hissetmedim”, “çoğunlukla kabullendiğimi hissettim”, “paylaştıkça çoğalıyorsun” gibi söylemleri öne çıkarmışlardır. Dolayısıyla, her iki sosyal kimliğe sahip öğrencilerin birbirlerine ilişkin bu olumlu söylemleri çok dikkat çekicidir. Bu söylemlerden farklı olarak, “Türk ya da Kürt olduğum için anlaşmıyoruz, daha çok kafalarımız uyuştugu için” gibi sosyal kimlik yerine kişilik özelliklerinin öne çıkarılması da çok dikkat çekicidir. Farklı olarak, gruplararası arkadaşlığın önemi ve olumlu etkisi de öne çıkarılmıştır. Örneğin, “İlk tanıştığımızda genelde çekmiyorlar, hani Kürt olduğumuz için Kürt insanlara karşı önyargıları oluyor genelde ama birbirimizi tanıdığımızda daha çok kaynaşıyoruz, Kürt insanlardan daha çok yakın oluyorlar bana.”, “iki yıldır olan oda arkadaşlarımın tamamıyla beni benimsemiş durumdalar” gibi başlangıçta yaşanan olumsuz duyguların, zamanla, arkadaşlığın gelişmesine koşut olarak yakın ve samimi arkadaşlığa ve dostluğa evrildiği vurgulanmıştır. Dolayısıyla, gruplararası arkadaşlığın niceliği ve niteliği arttıkça “sosyal kimlikten” “kişisel kimliğe” yönelik bir odaklanma ve dönüşüm söz konusudur.

Bu söylemlerden farklı olarak, sadece üç kişi dışlanmış hissettiğini vurgulamıştır. Benzer biçimde, üç Türk ve bir Kürt sosyal kimliğe sahip öğrenci diğer sosyal kimliğe sahip öğrenciler tarafından örtük ayrımcılığa maruz kaldıklarını vurgulamışlardır. Diğer gruba ait arkadaşlarının, kendi sosyal kimliğine ait iç-grup arkadaşları ile daha yakın ilişki kurduklarını ve iç-grup üyesi arkadaşlarını daha yakın gördüklerini vurgulamışlardır.

Aynı yurt odasını paylaşan, farklı sosyal kimlikteki (Türk/Kürt) üniversite öğrencilerinin, diğer sosyal kimliğe sahip öğrencilerle etkileşimlerini, ne kadar samimi bulduklarına ilişkin sonuçlar Tablo 6'da yer almaktadır.

Tablo 6.

Yurtlarda Kalan Türk ve Kürt Sosyal Kimliklerine Sahip Üniversite Öğrencilerinin Birbirlerini Samimi Görme Düzeyleri

Kategoriler	T	K	Öğrencilerin İfadeleri
Samimi bulmuyorum.	3	-	Türk: Samimi bulmuyorum, samimi olacak bir sohbet de gerçekleştiriyorum. Yüzeysel. (K-32-T-K)/ Yani kendilerini birazcık ayrıştırdıklarını düşünüyorum bizden. Bu yüzden bazen samimiyet yakalayamıyorum onlarla. (K-37-T-K) Kürt:-
Samimi buluyorum.	13	14	Türk: Vakit geçirdiğim hemen hemen hepsinde samimi buluyorum, çünkü onlarla olan arkadaşlık ilişkilerimizde birbirimize karşı açık ve netiz. (K-7-T-K)/ Genellikle samimi davranıyorlar. Birazcık da karşımdaki insanlarla alakalı bir şey. Benden yaşça büyük oldukları için daha samimi davranıyor daha anlayışlı karşıyorlar beni. (K-10-T-E)/ Yani gayet samimi yani yapmacık olarak değil içimden geldiği için vakit geçiriyorum arkadaşlarımla. (K-31-T-K)/ Çok samimi buluyorum. Belki de kalabalık bir aileden geliyor olmanın etkisiyle sevdiği insanları kardeş gibi benimsiyor. Benim oda arkadaşım için. (K-35-T-K)/ Oda arkadaşım ile oldukça samimiyim. Annemle babamla o kadar konuşmuyorum... (K-40-T-K) Kürt: Samimi, ya hiçbir zaman samimiyetten şüphe duymadım benim için samimi geliyor. (K-4-K-K)/ İhm ıh genellikle yakın olduğum insanlarda samimi buluyorum ihm birisiyle samimi olabilmem için çok zaman geçirmem lazım bu kadar olsun. (K-5-K-K)/ Kaldığım yurttta Türk arkadaşlarım gayet sıcak insanlar oldukları için onları çok fazla samimi buluyorum. (K-8-K-K)/ Çok samimiyimdir onlarla. Zaten en yakın arkadaşlarım Türk oluyor genelde. (K-12-K-K)/ Baya iyi bence samimiyet düzeyimiz, yani ailelerini tanımak illa ki bir samimiyet göstergesi olmayabilir ama bunu birbirimize birbirimizin hayatı hakkında daha fazla bilgi sahibi olmak için de yapmıştık. (K-14-K-K)/ Her konuda tanıştığımız zamandan beri her konuda bana açıklar ya hiçbir zaman benden bir şeyleri saklayarak konuştuklarını görmedim... (K-21-K-K)/ Gayet samimi buluyorum iletişimlerini, çünkü çevremdeki insanlar etnik kökenin insan kişiliğini belirlemediğinin farkında olmadıkları zaman da anlaşılıyor zaten. O yüzden iletişimimde gayet samimiyim. (K-25-K-K)/ Siyaset dışında konuşulduğundan yaptığımız etkileşimlerin samimi olduğunu düşünüyorum. (K-43-K-E)/ 3. Sınıf hemşire arkadaşım onunla daha uzun tanıştığım için onunla daha fazla samimi sohbetlerimiz var. Yeni gelen iki arkadaş yeni oldukları için onlarla çok fazla samimi olamıyoruz. (K-16-K-E)
Örtük ayrımcılık	4	2	Türk: Hani bu konuda dürüst olmak gerekirse bir adım geride bir samimiyet düzeyiyle etkileşimler gerçekleştirildiğini savunabilirim. Fakat bu da yine karakteristik özelliklerle alakalı olduğu için Kürt kökenli arkadaşlarla ruh eşi diye tabir ettiğimiz bir samimiyet düzeyine gelemeceğimizi göstermiyor. (K-28-T-E)/ Yüzde olarak %90 samimi buluyorum. Ne kadar olsa da kültür farkı var. (K-34-T-E)/ Onların biraz rahatsız olduğunu hissediyorum çünkü azınlıklar, yanlış anlaşılma korkusu var bu yanlış anlaşılma sonucu, muhabbetimiz eskisi gibi olmayabilir. Benim açımdan bakacak olursak, %90 kendi istediğim için muhabbet ediyorsam, %10 onlar kendini iyi ve ait hissetsinler diye dahil oluyorum. (K-18-T-K)/ Gerçek bir arkadaşlık kurmayı denemediğim için hani bulunduğum seviyede ne kadar samimi hissedebiliyorsam o kadar samimiyiz. (K-27-T-E) Kürt: Yani Kürt kökenli arkadaşlarla samimiyetinden bir nebze daha az. (K-23-K-E)/ %30 diyebilirim... (K-36-K-K)
Toplam	20	16	

Tablo 6'da görüldüğü gibi öğrencilerin, diğer sosyal kimliğe sahip arkadaşlarıyla yaşadıkları etkileşimleri ne ölçüde samimi bulduklarına ilişkin söylemleri üç temel kategorinin etrafında

toplanmıştır. Bunlar, “samimi bulmuyorum”, “samimi buluyorum” ve “örtük ayrımcılık”tır. Türk sosyal kimliğe sahip sadece üç öğrenci etkileşimlerini samimi bulmadıklarını ifade etmiştir. Hem Türk hem Kürt sosyal kimliğe sahip öğrencilerin büyük bir bölümü ise, etkileşimlerini samimi bulduklarını belirtmişlerdir. Dolayısıyla, öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun ilişkilerini samimi ve içten buldukları söylenebilir. Bundan farklı olarak, dört Türk ve iki Kürt sosyal kimliğe sahip öğrenci ise, örtük ayrımcılığı işaret etmiştir. Her iki sosyal kimliğe sahip öğrenciler de diğer dış-grup üyesi kişilerle ilişkilerinde samimiyet olsa bile, yine de dış-grup üyesi kişilerin kendi sosyal kimliklerinden gelen iç-grup üyesi kişilerle daha özel bir yoğunluk ve nitelikte samimiyet yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Tartışma

Bu çalışmada, aynı yurt odasını paylaşan, farklı sosyal kimliğe (Türk/Kürt) sahip üniversite öğrencileri arasında yaşanan doğrudan ve dolaylı gruplararası temas ve arkadaşlık ilişkileri onların dilinden incelenmiştir. Bu araştırmanın sonucunda, aynı odayı en azından bir yıl paylaşan farklı sosyal kimliklere sahip üniversite öğrencilerinin temas sıklıklarına ilişkin söylemlerinin önemli bölümünün sıklıkla “her gün” düzeyinde olması oldukça anlamlıdır. Hem Türk hem de Kürt sosyal kimliklerine sahip öğrencilerin “*sıklıkla, her gün, yurttan olduğum sürece, zamanımın çoğu, hemen hemen her gün, odada olduğum bütün süremi, okul dışında kalan bütün zamanımı*” gibi yanıtları öne çıkarmışlardır. Benzer şekilde öğrencilerin birlikte yurt binasında sıkça yaptıkları faaliyetlerin başında sohbet etme, birlikte yemek yeme, spor faaliyetleri, film seyretme ve akademik faaliyetler gelmektedir. Öğrencilerin yanıtları bir bütün olarak değerlendirildiğinde, faaliyetlerin birlikte karma olarak gerçekleştirilebilecek faaliyetler olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin belirttikleri karma etkinlikler, hem akademik, hem sportif, hem de sosyal ve kültürel öğeler içeren çeşitlilikte olduğu bulunmuştur. Aynı yurt odasını paylaşan farklı sosyal kimliklere (Türk/Kürt) sahip üniversite öğrencilerinin zamanla karma etkinliklere sıkça yöneldikleri ve birlikte deneyimledikleri söylenebilir. Öğrencilerin belirttikleri oldukları gruplararası temas sıklığı ve niteliğine dair söylemler, gruplararası temasa yönelik çarpıcı bir görünüm sunmaktadır. Farklı sosyal kimliklere sahip öğrencilerin aynı odayı paylaşmaktan kaynaklı olarak, zamanla hem temas sıklıklarının hem de temas kalitesine yönelik birlikte yaptıkları faaliyetlerinin çeşitliliğinin ve yoğunluğunun arttığı saptanmıştır.

Gruplararası olumlu temas arttıkça gruplararası önyargıların azaldığına ilişkin alanyazında yer alan bulgular (Hewstone, 2009; Pettigrew 1997, 1998; Pettigrew ve Tropp, 2006, 2011; Turner, Hewstone, Voci, Paolini ve Christ, 2007) ile bu çalışmada elde edilen gruplararası temas sıklığına ve niteliğine ilişkin sonuçların benzerlik gösterdiği söylenebilir. Aynı yurt odasını paylaşan farklı sosyal kimliklere sahip öğrenciler arasında zamanla gelişen olumlu gruplararası temasın ve arkadaşlığın sonucu olarak, gruplararası önyargıların azalabileceğine ve dönüşebileceğine ilişkin söylem ve çıkarımlarda da bulunulabilir. Öte yandan bu çalışmada bulunmamasına karşın, birlikte aynı odayı paylaşmayı başaramayan öğrencilerin de zaman içinde farklı odalara geçme olasılığını da göz önünde bulundurmak gerekir. Bu çalışmadaki verilerin bir yıl aynı odayı paylaşmayı başaramamış kişilere ait olduğunu dikkate almak gerekir.

Farklı sosyal kimliğe (Türk/Kürt) sahip üniversite öğrencilerinin önemli bir bölümünün yurt binası dışında da diğer sosyal kimlikten arkadaşlarıyla birlikte zaman geçirdikleri saptanmıştır. Bu bulgu oldukça anlamlı ve çarpıcıdır. Hem yurt binası içinde hem de yurt binası dışında farklı sosyal kimliğe sahip üniversite öğrencilerinin birlikte zaman geçirmesi, temas sıklığı ve niteliği

açısından önemlidir. Benzer şekilde, öğrencilerin yurt binası dışında yaptıkları faaliyetlerin çeşitliliğine bakıldığında öne çıkan faaliyetlerin başında, “*kültürel etkinliklere katılma*”, “*kafelerde oturma*”, “*yemek yemeye gitme*”, “*sportif aktiviteler*”, “*yurt binası dışında gezme*”, “*akademik faaliyetler*” ve “*alışveriş yapma*”nın geldiği saptanmıştır. Öğrencilerin öne çıkardığı bu etkinlikler genel olarak değerlendirildiğinde, spor, yemek, gezmek, alışveriş, kültürel ve sosyal etkinlikler ile akademik etkinlikler olma yönünden oldukça geniş bir çeşitlilik sunduğu saptanmıştır. Öğrencilerin bu etkinlikleri yaygın olarak ifade etmesi, gruplararası temasın ve arkadaşlığın hem sıklığı hem de niteliği açısından oldukça anlamlıdır ve dikkat çekicidir. Hem yurt binasında hem de yurt binasının dışında artan gruplar arası olumlu temas ve arkadaşlık ilişkilerinin alanyazında yer alan artan olumlu temasa bağlı olarak azalan gruplararası önyargı (Pettigrew 1997, 1998; Pettigrew ve Tropp, 2006, 2011) ve artan olumlu gruplararası olumlu tutum (Chen ve Graham, 2015; Davies, Tropp, Aron, Pettigrew ve Wright, 2011) penceresinden bakıldığında, “üniversite yurt yaşamının” aynı odayı paylaşan farklı sosyal kimliklere sahip öğrenciler arasındaki ilişkinin geliştirilmesi açısından, uygun bir strateji olduğu söylenebilir.

Farklı sosyal kimliğe (Türk/Kürt) sahip üniversite öğrencilerinin birlikte gerçekleştirdikleri gruplararası etkileşimlere ne ölçüde gönüllü olarak girdikleri analiz edildiğinde, hem Türk hem de Kürt sosyal kimliğine sahip öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun etkileşime gönüllü girdikleri bulunmuştur. Her iki sosyal kimliğe sahip öğrencilerin söylemlerinde öne çıkan temel vurgu, etkileşimlerini gönüllü ve içten olarak gerçekleştirdikleri vurgusudur. Bu süreçte öne çıkan gerekçeler arasında, “*Türk/Kürt olarak zaten ayırmıyorum*”, “*onlar yemek yerken, sohbet ederken, bir şeyler içerken, Kürt değil benim oda arkadaşım konumundalar*”, “*daha çok kökenden ziyade kişilikleriyle alakalı bir durum eğer kafa dengiyse*”, “*etnik grup önemli değil*” ve “*konusurken o insanın Kürt olduğunu Türk olduğunu bilmiyorum bile, o yüzden gönüllü gerçekleştiriyorum iletişimimi*” gibi gerekçelerin ifade edilmiş olması da oldukça anlamlıdır. Öğrenciler, sosyal kimlikten çok, kişiliği ve bir üst kimlik olarak insan kimliğini öne çıkarmışlardır. Aynı odada kalan öğrenciler zamanla etkileşimlerinde sosyal kimliklerinin algısını ve görünürlüğünü bastırarak, insan ve arkadaş üst kimliğini ve kişisel özelliklerini daha çok öne çıkarmışlardır.

Zamanla öğrenciler iki farklı sosyal kimlik kategorisinden farklı olarak, yeni üst kategorik ortaklıklar inşa ederek, tek bir ortak üst grup kimliğine dönüşüm geçirmektedirler (Dovidio, Gaertner, Saguy, 2007; Gaertner, Dovidio ve Bachman, 1996). Diğer bir ifade ile Türk ve Kürt kimliklerinden ziyade, insan ve yurt oda arkadaşı üst kimliği ile alternatif “biz” yaratarak birbirlerine yaklaştıkları saptanmıştır. Sonuç olarak, iki farklı kimlikten tek bir ortak kimliğe yönelik dönüşüm, öğrenciler arasındaki sosyal kimliğe yönelik örtük önyargı, gruplararası yanlılık ve gruplararası kaygı gibi duyguların azalmasına ve olumlu gruplararası tutumların (Dovidio, Gaertner ve Saguy, 2007), yardım ve prososyal davranışların, iş birliğinin ve kendini dış-grup üyesi kişilere açma davranışının (Dovidio vd., 1997) ortaya çıkmasına vesile olmaktadır. Bu araştırmanın sonuçlarına benzer bir durum West, Pearson, Dovidio, Shelton ve Trail’in (2009) çalışmalarında da yer almaktadır. Bu çalışmada gruplararası ortaklıkların artmasının bir sonucu olarak arkadaşlık duygularının gelişmesi söz konusu olmuştur. Dolayısıyla, yurt ortamında öğrenciler arasında ortaya çıkan “oda arkadaşı”, “insan” gibi üst sosyal kimlik kategorilerinin arkasında, aynı yurt odasında gelişen gruplararası temasın, arkadaşlığın ve etkileşimin sıklığının ve kalitesinin artışı olduğu söylenebilir.

Aynı yurt odasını paylaşan farklı sosyal kimliğe (Türk/Kürt) sahip üniversite öğrencilerinin diğer gruptan öğrenciler tarafından kabul edilip edilmedikleri incelendiğinde, her iki kimliğe

sahip öğrencilerin yarısına yakınının kendilerini kabul edilmiş hissettiklerini ifade ettikleri saptanmıştır. Öğrencilerin, sosyal kimlik farkı gözetmeksizin, sıklıkla, “ayrımcılık olmuyor”, “ayrıma uğramadım”, “ayrımcılıkla hiç karşılaşmadım”, “kendimi hiç dışlanmış hissetmedim”, “çoğunlukla kabullendiğimi hissettim”, “paylaştıkça çoğaltıyorsun” gibi söylemleri öne çıkardıkları bulunmuştur. Bu söylemlerden farklı olarak, “Türk ya da Kürt olduğum için anlamıyoruz, daha çok kafalarımız uyduğu için” gibi sosyal kimlik yerine, kişilik özelliklerinin öne çıkarılması da çok dikkat çekicidir.

Bundan farklı olarak, öğrencilerin bir başka söylemi de oldukça dikkat çekicidir: “Türk olan arkadaşlarla, Kürtlere oranla sadece birimizin Türk, birimizin Kürt olduğu gibi bir fark var başka da fark yok. Sanırım iki yılı doldurduğumuz için öyle Kürt-Türk ayrımı vesaire yok...”. Dolayısıyla, aynı yurt odasında uzun süre birlikte olan öğrencilerin artık birbirlerini sosyal kimliklerinden öte, insan kimlikleri ve kişisel özellikleri ile görmeye başladıklarına ilişkin anlamlı sonuçlar bulunmuştur. Benzer şekilde, gruplararası arkadaşlığın önemi ve olumlu etkisi de öne çıkarılmıştır. Örneğin, “İlk tanıştığımızda genelde çekmiyorlar, hani Kürt olduğumuz için Kürt insanlara karşı önyargıları oluyor genelde ama birbirimizi tanıdığımızda daha çok kaynaşıyoruz, Kürt insanlardan daha çok yakın oluyorlar bana.”, “iki yıldır oda arkadaşız, tamamıyla beni benimsemiş durumdadır” gibi başlangıçta yaşanan olumsuz duygu ve düşüncelerin, zamanla gruplararası arkadaşlığın gelişmesine koşut olarak, yakın ve samimi gruplararası arkadaşlığa ve dostluğa evrildiği ve dönüştüğü vurgulanmıştır. Dolayısıyla, gruplararası arkadaşlığın niceliği ve niteliği arttıkça “sosyal kimlikten”, “kişisel kimliğe ve üst ortak kimliklere” diğer bir ifade ile yeni “biz” kimliğine yönelik bir odaklanma ve dönüşüm söz konusudur. Tüm bu sonuçlar alanyazında yer alan gruplararası temasın artışına bağlı olarak kişilerin ortak ve üst kimlikler inşa ettiğine ve bu ortak üst kimliğin de grup yanlılıklarını, gruplararası önyargıları ve ayrımcılığı azalttığına (Dovidio vd., 1997; Dovidio, Gaertner, Saguy, 2007; Gaertner ve Dovidio, 2005; Gaertner, Dovidio ve Bachman, 1996) yönelik bulgularla paralellik göstermektedir.

Aynı yurt odasını paylaşan, farklı sosyal kimlikteki (Türk/Kürt) üniversite öğrencilerinin, diğer sosyal kimliğe sahip öğrencilerle etkileşimlerini ne kadar samimi bulduklarına ilişkin sonuçlar incelendiğinde, her iki sosyal kimliğe sahip öğrencilerin yarıdan çoğunun birbirleriyle olan etkileşimlerini samimi ve içten buldukları saptanmıştır. Bundan farklı olarak, sınırlı sayıda hem Türk hem de Kürt sosyal kimliğe sahip öğrencinin ise, örtük ayrımcılığı işaret ettiği saptanmıştır. Her iki sosyal kimlikten öğrencilerin diğer grup üyesi kişilerle ilişkilerinde samimiyetleri olsa bile, yine de dış-grup üyesi kişilerin kendi sosyal kimliklerinden gelen iç-grup üyesi kişilerle daha özel bir yoğunlukta ve nitelikte samimiyet yaşadıkları saptanmıştır.

Genel Sonuç

Sonuç olarak, farklı sosyal kimliklere sahip öğrencilerin arkadaşlıkları, olumlu temasları ve etkileşim sıklıkları ve nitelikleri arttıkça ve geliştikçe dış-grup üyesi arkadaşlarının ait olduğu sosyal kimliğin görünürlüğünün azaldığı, sosyal kimlik yerine daha üst kimlik olan insan kimliğinin ve kişisel özelliklerinin öne çıktığı görülmektedir. Öğrenciler karşılıklı olarak artan gruplararası temas sıklığına ve niteliğine bağlı olarak, o arkadaşlarını kişilik özellikleri ve bir üst kimlik olarak, insan üst kimliğiyle görmeye başladıkları söylenebilir.

Diğer sosyal kimliğe ait kişilerle olan ilişki, olumludan olumsuz doğru evrilmeye ve olumsuz deneyimler ve olumsuz temas artmaya başladığı zaman ise zihnin derinliklerinde kilitlenmiş ve bastırılmış olan gruplararası önyargı, olumsuz tutum ve olumsuz duygular ve sosyal kimliğin

görünürlüğü belirgin olmaya ve yüzeye çıkmaya başlamaktadır. Dış-grup üyesi kişi, artık bu olumsuz tutum, duygu ve önyargılı lenslerle görülmeye ve tanımlanmaya ve kişilerin sosyal kimlikleri ile olumsuz davranışlar ilişkilendirilmeye başlanmaktadır. O nedenle, gruplararası önyargı, dışlama, olumsuz tutum, olumsuz duygu ve ayrımcılık belki yok edilemez ama gruplararası arkadaşlığın, yatıştırıcı ve bastırıcı etkisi aracılığıyla zihnin derinliklerinde hapsedilebilir. Bu nedenle gruplararası temasın ve arkadaşlığın sıklığının ve niteliğinin artırılması için çalışırken, diğer yandan gruplararası önyargının, olumsuz duyguların, dışlamanın ve ayrımcılığın azaltılması için uygulamalı çalışmaların yapılmasına gereksinim vardır. Gruplararası temas ve arkadaşlıkların artırılması için yapılacaklar ile gruplararası önyargının, dışlamanın ve ayrımcılığın azaltılması için yapılacaklar bazen örtüşebildiği gibi çoğu zamanda farklılaşabilecektir. Öğrencilerin, gruplararası temas ve arkadaşlık bağlamında kurgulanmış karma etkinlikler çerçevesinde, davranışları değiştiği zaman, asimetrik olarak, algıları, düşünceleri ve duyguları da dönüşmeye başlayacaktır. Üniversite yurtları, gruplararası temas ve arkadaşlıkların geliştirilmesi için çok değerli doğal toplumsal ortamlardır.

Öneriler

Bu araştırmanın sonucunda hem araştırmacılara hem de uygulamacılara birtakım önerilerde bulunulabilir. Araştırmacılar açısından sürece bakıldığında, çalışma nitel çalışma olduğu için sınırlı sayıda üniversite öğrencisi ile görüşülerek elde edilen sonuçların, sadece yurtlarda yaşayan diğer öğrencileri anlamak için kullanılması söz konusudur. Bu nedenle, çalışmanın genellenebilirliğini arttırmak için kesitsel ve boylamsal çalışmalar ile deneysel ya da yarı deneysel çalışmalarla desteklenmesine gereksinim vardır. İlave, aynı yurt odasında kalan farklı sosyal kimliklere sahip öğrencilerin gruplararası temas deneyimleri ile, evlerde ya da aynı yurt odalarında kalan, aynı sosyal kimliklere sahip öğrencilerin deneyimleri karşılaştırılabilir. Böylece aynı odada kalan tek bir grubun üyeleri ile aynı odada kalan farklı grupların üyeleri arasındaki farklılıklar daha net anlaşılabilir. Böylece Türkiye gibi farklı sosyal kimliklere sahip insanların birlikte yaşadığı ortamlarda, gruplararası önyargı, olumsuz tutum, dışlama ve ayrımcılığın doğasını anlamak ve önleyici, koruyucu ve bütünleştirici programlar geliştirmek için gerçek yaşam temelli veriler elde edilmiş olacaktır.

Uygulamacılar açısından sürece bakıldığında ise, yurtlarda tesadüfi olarak aynı yurt odasını paylaşan farklı sosyal kimliğe sahip öğrenciler arasında ortaya çıkan temas sıklığı ve niteliğinin, çok sayıda olumlu sonucu bulunmuştur. Bu sonuçlara dayanılarak, Türkiye’de yurtlarda, özellikle gruplararası önyargıyı, ayrımcılığı, dışlamayı, olumsuz tutumları azaltmak ve dönüştürmek için, farklı sosyal kimliklere (Türk/Kürt; Alevi/Sünni) sahip öğrencilerin aynı yurt odalarını paylaşmalarını sağlanmalıdır. Ancak farklı sosyal kimliklere sahip kişileri aynı yurt odasına vermek, her zaman olumlu gruplararası ilişkileri, teması ve arkadaşlığı geliştirmez. Bazen gruplar arası anlaşmazlıkların ve önyarguların doğmasına da neden olabilir. Bu nedenle yurtlarda, farklı sosyal kimliklere sahip öğrencilerin olumlu temas ve arkadaşlıklarını geliştirebilmeleri için organize sosyal ortamların yaratılması ve planlanmış etkinliklerin örgütlenmesi gerekmektedir. Gruplararası arkadaşlığı teşvik edecek, öğrencileri gruplararası olumlu temasa ve gruplar arası arkadaşlıklara hazırlayacak etkinliklerin, yurt yöneticileri tarafından desteklenmesine ve uygulanmasına gereksinim vardır.

Not: Bu araştırma, Dokuz Eylül Üniversitesi, Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi (BAP) tarafından “2018.KB.SOS.001” numaralı proje olarak finanse edilmiştir.

Kaynaklar / References

- Allport, G. W. (1954). *The nature of prejudice*. Reading, MA: Addison Wesley.
- Barlow, F. K., Louis, W. R., & Hewstone, M. (2009). Rejected! Cognitions of rejection and intergroup anxiety as mediators of the impact of cross-group friendships on prejudice. *British Journal of Social Psychology*, 48, 389-405. doi:10.1348/014466608X387089.
- Braun, V., & Clarke, V. (2007). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3, 77-101.
- Chen, X., & Graham, S. (2015). Cross-ethnic friendships and intergroup attitudes among Asian American adolescents. *Child Development*, 86 (3), 749-764.
- Creswell, J. W. (2013). *Nitel araştırma yöntemleri: Beş yaklaşıma göre niteli araştırma ve araştırma deseni*. M. Bütün ve S. B. Demir, (Çev.Edt.). Ankara: Siyasal Kitabevi. (Orijinal çalışma basım tarihi, 2013).
- Davies, C, Tropp, L. R., Aron, A., Pettigrew, T. F., & Wright, S. C. (2011). Cross-group friendships and intergroup attitudes: A meta-analytic review. *Personality and Social Psychology Review*, 75, 332-351.
- Davies, K., Wright, C. S., Aron, A., & Comeau, J. (2013). Intergroup contact through friendship: Intimacy and norms. In G. Hodson & M. Hewstone (Eds.), *Advances in intergroup contact* (pp. 200-229). East Sussex: Psychology Press.
- Dovidio, J. F., Gaertner, S. L., Validzic, A., Matoka, K., Johnson, B., & Frazier, S. (1997). Extending the benefits of recategorization: Evaluations self-disclosure, and helping. *Journal of Experimental Social Psychology*, 33, 401-420.
- Dovidio, J., Gaertner, S. L., & Saguy, T. (2007). Another view of "we": Majority and minority group perspectives on a common ingroup identity. *European Review of Social Psychology*, 18 (1), 296-330.
- Florack, A., Rohmannb, A., Palcua, J., & Mazziottab, A. (2014). How initial cross-group friendships prepare for intercultural communication: The importance of anxiety reduction and self-confidence in communication. *International Journal of Intercultural Relations* 43, 278-288
- Gaertner, S. L., Dovidio, J. F., & Bachman, B. A. (1996). Revisiting the contact hypothesis: The induction of a common ingroup identity. *Journal of Intercultural Relations*. 20 (3/4), 271-290.
- Gaertner, S., L., & Dovidio, J. F. (2005). Understanding and addressing contemporary racism: from aversive racism to the common ingroup identity model. *Journal of Social Issues*, 61 (3), 615-639.
- Hewstone, M. (2009). Living apart, living together? The role of intergroup contact in social integration. *Proceedings of the British Academy*, 162, 243-300.
- Mazziotta, A., Rohmann, A., Wright C. S., Tezanos-Pintoi, D. P., & Lutterbach, S. (2015). (How) does positive and negative extended cross-group contact predict direct cross-group contact and intergroup attitudes? *European Journal of Social Psychology* 45, 653-667.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. (2nd ed). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Paolini, S., Hewstone, M., Cairns, E., & Voci, A. (2004). Effects of direct and indirect cross-group friendships on judgments of Catholics and Protestants in Northern Ireland: The mediating role of an anxiety-reduction mechanism. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 30, 770-786.
- Patton, Q. M. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. M. Bütün ve S., B., Demir, (Çev. Edt.). Ankara Pegem Akademi. (Orjinal çalışma basım tarihi, 2002).

- Pettigrew, T. F. (2010). Commentary: South African contributions to the study of intergroup relations. *Journal of Social Issues, 66* (2), 417-430.
- Pettigrew, T. F. (1997). Generalized intergroup contact effects on prejudice. *Personality and Social Psychology Bulletin, 23*, 173-185. doi:10.1177/0146167297232006
- Pettigrew, T. F. (1998). Intergroup contact theory. *Annual Review of Psychology, 49*, 65-85.
- Pettigrew, T. F. (2008). Future directions for intergroup contact theory and research. *International Journal of Intercultural Relations, 32*, 187-199.
- Pettigrew, T. F., & Tropp, R. L. (2006). A meta-analytic test of intergroup contact theory. *Journal of Personality and Social Psychology, 90* (5), 751-783. doi: 10.1037/0022-3514.90.5.751.
- Pettigrew, T. F., & Tropp, R. L. (2008). How does intergroup contact reduce prejudice? Meta-analytic tests of three mediators. *European Journal of Social Psychology, 38*, 922-934. doi: 10.1002/ejsp.504
- Pettigrew, T. F., & Tropp, L. R. (2011). When groups meet: The dynamics of intergroup contact. New York, NY: Psychology Press.
- Pettigrew, T. F., Tropp, R. L., Wagner, U., & Christ, O. (2011). Recent advances in intergroup contact theory. *International Journal of Intercultural Relations, 35*, 271-280
- Stringer, M., Irwing, P., Giles, M., McClenahan, C., Wilson, R., & Hunter, A. J. (2009). Intergroup contact, friendship quality and political attitudes in integrated and segregated schools in Northern Ireland. *British Journal of Educational Psychology, 79*, 239-257.
- Titzmann, F. P., & Brenick, A., (2015). Friendships fighting prejudice: A longitudinal perspective on adolescents' cross-group friendships with immigrants. *Journal of Youth Adolescence, 44*, 1318-1331. doi: 10.1007/s10964-015-0256-6.
- Tropp, R. L., & Pettigrew, F. T. (2005). Differential relationships between intergroup contact and affective and cognitive dimensions of prejudice. *PSPB, 31* (8), 1145-1158. doi: 10.1177/0146167205274854
- Turner, N., R. & Cameron, L. (2016). Confidence in contact: A new perspective on promoting cross-group friendship among children and adolescents. *Social Issues and Policy Review, 10* (1), 212-246.
- Turner, R. N., Hewstone, M., Voci, A., Paolini, S., & Christ, O. (2007). Reducing prejudice via direct and extended cross-group friendship. *European Review of Social Psychology, 18*, 212-255.
- West, T. V., Pearson, A. R., Dovidio, J. F., Shelton, J. N., & Trail, T. E. (2009). Superordinate identity and intergroup roommate friendship development. *Journal of Experimental Social Psychology, 45*, 1266-1272. doi:10.1016/j.jesp.2009.08.002.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.

Yazarlar

İletişim

Tarkan Kaçmaz

Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi, Buca, İzmir, Türkiye
e-mail: tarkan.kacmaz@deu.edu.tr

Abbas Türnüklü

Dokuz Eylül Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, Uygulamalı Psikoloji Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye e-mail: abbas.turnuklu@deu.edu.tr

Veysel Karazor

Dokuz Eylül Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, İzmir, Türkiye
e-mail: veysel.karazor@gmail.com

Summary

Purpose. According to intergroup contact theory, positive interaction and friendships among the members of groups with different social identities will generally improve the relationship between these groups (Turner and Cameron, 2016). Developing intergroup relations may, over time, provide individuals with more favorable and positive intergroup attitudes (Pettigrew, 1997). Emotional bonds created through friendships between groups can also lead to the development of more positive attitudes towards the entire external group (Pettigrew, 1997). Similarly, it has also been found that friendship relations between groups is an important process that improves the attitudes of both the individuals in the friendship but also the other group members who observe or are merely cognizant of these friendship relations (Davies, Wright, Aron and Comeau, 2013). The contact between group members with different social identities influences not only the attitudes towards the target external group but also the attitudes toward other external groups (Hewstone, 2009).

Direct contact between groups was found to be associated with decreased prejudice (Pettigrew, 1997, Pettigrew and Tropp, 2006, Hewstone, 2009). This effect of reducing intergroup prejudice seems to be stronger, especially when friendships between groups are close (Davies, Tropp, Aron, Pettigrew and Wright, 2011).

In light of the above literature, this study explores the intergroup contact experiences of university students with different social identities (Turkish / Kurdish) sharing the same dormitory room. In this context, the study sought to determine how often the university students with Turkish and Kurdish social identities sharing the same dormitory room spend time together; what type of activities they engaged in; whether they hang out together outside the dormitory building, what they do if they hang out together; how willingly they interacted; the extent to which they were accepted by friends from other social identities; and to what extent they perceived their interactions with students with other social identities to be sincere.

Method. The research was designed as a qualitative study. The research was conducted through face to face interviews with the students. A total of 45 students, who identified themselves as Turkish (22) and Kurdish (23) in terms of ethnic and cultural sub-identities, were interviewed and qualitative data were collected. Semi-structured interview technique was utilized to collect data in the study. Participants were selected among university students from different social identities who shared the same dormitory room. Equal number of students from each social identity were selected to ensure data collected will allow comparison. The participants in the study were selected using the criterion sampling technique (Patton, 2014; Yıldırım and Şimşek, 2011). In this study, the interaction model suggested by Miles and Huberman (1994) was taken as a reference in the analysis of the qualitative data. Accordingly, data collection, data reduction, data representation, and outcome verification steps were carried out, respectively.

Discussion and Conclusions. It is quite meaningful that a significant part of the statements of university students related to contact frequencies is at the level of "frequently" and "every day". It is important to note that students with Turkish and Kurdish social identities alike have a tendency to respond with answers such as "frequently", "every day", "as long as I am at the dormitory", "most of my time", "almost every day", "all the time when I am in the room", "all of my time except when I am at school" are very important. Likewise, the main activities that students often engage in the dormitory included chatting, eating together, sports activities, watching movies and academic activities. When the findings in the literature claiming that

intergroup prejudice decreases as intergroup contact increases (Pettigrew 1997, 1998; Pettigrew and Tropp, 2006, 2011; Hewstone, 2009; Turner, Hewstone, Voci, Paolini & Christ, 2007) are considered in line with the findings of this study, it can be deduced that the prejudices between the groups can be reduced and transformed as a result of the positive group interactions that develop over time among the students with different social identities who share the same dormitory room.

It was also determined that a significant number of students were hanging out with friends from other social identities outside the dormitory building. It is important in terms of contact frequency and quality to have university students with different social identities hang out both in and outside the dormitory building. Increased positive contact and friendship relations between groups both inside and outside the dormitory building prove to be a viable strategy to improve the relationships between students with different social identities sharing the same dormitory room in terms of decreased prejudice between the groups (Pettigrew 1997, 1998; Pettigrew and Tropp, 2006, 2011) and increased positive attitudes (Davies, Tropp, Aron, Pettigrew and Wright, 2011; Chen and Graham, 2015).

When how willingly the university students with different social identities engage in intergroup interactions was analyzed, a large majority of students from both Turkish and Kurdish social identities were found to willingly engage in interactions. Thus, over time, students seem to transform into a single common super group identity by developing new higher categorical partnerships (Gaertner, Dovidio and Bachman, 1996; Dovidio, Gaertner, Saguy, 2007). In other words, it was determined that they became closer to each other with the "human" and "roommate" identities rather than their Turkish and Kurdish identities.

When the acceptance by students from the other group was examined, it was determined that more than half of the students with either identity felt that they were accepted. Regardless of social identity, students often recorded statements such as "never been discriminated", "never encountered discrimination", "I never felt isolated", "I felt mostly accepted", "you multiply as you share". Unlike these statements, it was also very striking that they emphasized personality traits instead of social identity issues such as "We do not get along because I am Turkish or Kurdish, but because we share the same mindset". Therefore, as the quantity and quality of friendship between groups increase, the focus shifts from "social identity" to "personal identity and superordinate identities". All these results show parallel to the findings in the literature that suggest that people develop common identities owing to increased contact between the groups, and that these common super identities also reduce group bias, intergroup prejudice and discrimination (Gaertner, Dovidio and Bachman, 1996; Dovidio, Gaertner, Frazier, 1997; Gaertner and Dovidio, 2005; Dovidio, Gaertner, Saguy, 2007).

Consequently, as the friendship of students with different social identities, their contact and interaction frequency and quality increase and improve, negative perceptions of the social identity of their friends, negative feelings and negative attitudes seem to become suppressed mentally. It can be said that, depending on the frequency and nature of contact between the groups, the students begin to see their friends' personality traits and see them as human as part of a superordinate identity, as opposed to their generalizing negative attitudes about the group.